

2 CORINTIOS

Pablo Caatiniuhi Corintori Iicaja Moocaani Iijaminaadi.

¹ Uujoho Pablo Jesucristo minisuminaafi Moocaani jeebi onoobadi. Jaabo uujoho onoonoco nahabo Timoteo caatinihi jihaameque monahabomi Moocaani iijaminaa Corintori iicamedi, jaabadiro bu paryi Acaya jiinjeri iicamo, paryi Moocaanita iicamedi icano.

² Jaamo amihai magaayiciqui imi icaco, sajeebi icaco icano Moocaaniti, bu Mohaivojibo Jesucristoti icano.

Pablo Idaasuno Iicano.

³ Masi Moocaani, Mohaivojibo Jesucristo Caanico mihimequi. Miho diibo Moocaani mihaico idaasugoobo, bu jaabo diibo Dios mihaico fahijivaro ajacusuhicaabo.

⁴ Miho Moocaani minoco jacusufihi paryi fanoovari idaasuno mihicamoco. Jaabadiro bu mihaici idaasuno iicamoco majacusuqui, oono mihaico Moocaani ajacusubadiro.

⁵ Miho mihaici Cristo idaasufañodi mihicamaño, bu diibo Cristofañodiro ajashutino majacusucafetehi.

⁶ Jaamo mihaici amihai taajasujibogoco mijibogonoti idaasuno mihicahi. Jaanoti amihai majacusucafetequi, mataajaqui icano. Jaabadiro bu mihaico Moocaani ajacusuneri amihai bu majacusucafetequi. Jaamo bu tolliro amihai

siiꞑueebiiꞑi majaabiꝼihi jino miihai idaasuno mihicanehejeque majaabiꝼihicabadi.

⁷ Jaamaño amiihaico miihai imino mehesiꝼinihi. Oono miihai idaasuno mihicanofañodi tolliro amiihai mihicamaño, bu tolliro Moocaani ajacusunofañodi mihicajinoco icano.

⁸ Monahabomi, mihimeguehi amiihai magaa-janoco sihidiro imitineri Asia jiiñjevi miihai mihicahicahininoco, sihidi jeevano idaasuno mihicahicaunoco. Jaaneri mosefama machahacuhii majaabiꝼicujitihii: Fine aivo muchuumucuuji, munuurahi.

⁹ Iguijeniiꝼujimo iicaniiꝼbadi mihicahicauhi. Jaaruno fine jilli mofiiviro esiꝼiniiꝼtimo Moocaani uchuumucuumoco ubuheetesufiibocoro mehesiꝼiniqui iicauno.

¹⁰ Jaabo Moocaani miihaico toonoti taajasuui, bu jisu miihaico taajasuuboro icahi, toono sihidi ejeevano miihaico iguijeniiꝼirunoti. Diiboviro miihai mohesiꝼinico mificuui miihaico taajasuuboro iicajinoco.

¹¹ Amiihai miihaico mahamusu, mohallivi Moocaanima mihiima. Jaaneguiiha ajashutimo mohallivi Moocaanima ihiimaahachiiji, diibo miihaico imino mooniji. Jaanoco aatyimemere ajashutimo Moocaanico imeji, miihaico Moocaani imino omooninohallivi.

Jilliti Pablo Corintovi Fuutihii.

¹² Miꝼro icano sano miihaico imo imo omoonino; jiiñhallivi miihai miyanotiro Moocaani imogobadi imino mihicanoco magaa-janeri imo imo mihicahi. Jaamo aivo amiihaifeenevi imino mihicahicahi. Moocaani miihaico iimihuseri

amusuhicahi tolli imino miicaqui. Jaaruno miihai gaajariro tolli mihicano icatino.

¹³ Miiro amiihaidi paryi aameneque macaatiniihaamenefaño meneehicahi amiihai memeecimoro magaajajidinoco. Jaanoco imeguehi imino magaajanoco.

¹⁴ Oono samañosacoro magaajacuubadi, jaamo ufucu, Mohaivojiiibo Jesucristo asaajifucu, miihaiti imo imo mihicahi, bu miihai amiihaiti mihicajibadi icano.

¹⁵ Jino miyaanoco eesiciniiboro iticoni esamaaihiniirahi amiihaico mifooci abaahinijinoco, amiihaico imo imo mooniqui.

¹⁶ Uujoho esamaaihinihi Macedoniajaago ofoobo amiihaico abaahinijinoco, bu siino tahigoti uhuumiibo amiihaico abaahinijinoco icano. Jaamo amiihai uco mahamusuhi imino Judeavi feequi.

¹⁷ Jilli nooboro uujoho esamaaihurunoco, ¿fine uco bañiibobadi mehesicinihi? ¿Nacu fine uco amiihai mehesicinihi oono imiyaavogotimo saatohoco: Jiihi, onoomoro, bu saatohoco: Chahano, onoonicimobadi?

¹⁸ Miiro Moocaani gaajahi miihai amiihaico: Jiihi, monoomoro, bu siino: Chahano, monootatinoco.

¹⁹ Miiro miihai Silvano, Timoteo, uujoho, icamo Cristo Jesu Moocaani Achi jiiibogoco mijiiibeguehicaabo: Jiihi, onoboro, bu siino: Chahano, neejibuutiihi. Miiro Cristofañodi paryicino miyaano miihaiñoobaco bañitatiiibo.

²⁰ Miiro diibovi paryi miyaavono Moocaani unuuno. Jaamaño Moocanico mihiimusumi: Aivo

Miyaabo idiicaabo, monoonic̄hi Cristo Jesuco ma-gaajacuunofenedi.

²¹ Jaabo diibo Moocaani m̄haico, bu am̄haico icano Cristofañño quehecuno ificuuboro itaat̄i micaqui ijeevad̄i ficuuhi.

²² Jaaboro m̄haico igaajataco ificuuboro Igai-jaco mojeeb̄inofañño ficuubo, toonot̄i magaaajac̄i ufcucu niq̄ejefañño magaaȳic̄ijinoco.

²³ Jaanot̄i eesamaahin̄ibadi Corintov̄ihiica foot̄i am̄haico agaij̄imañño. Jaano miyaano iicanoco Moocaani gaajahi. Jaanot̄i miyaano iicat̄ihachiīj̄i imijiruno uudi uco Moocaani agaicaauno, uujoho iguij̄evene icano.

²⁴ Jaarumo m̄hai mihimogot̄i am̄haico: Jilli mimiyaavogo, noomoro am̄haico mataj̄ibanoco. M̄ro am̄hairyo, miyaavogofañño quehecuno mi-hicacuui. Ivi jill̄iro mihimeguehi am̄haico janaan̄i imo imo momoon̄isunoco.

2

¹ Jillit̄i imeguehin̄it̄i am̄haico siino abaatonoco siino idaasuno am̄haico omoon̄ijiruneguiha.

² Jaabo uujoho am̄haico idaasuno moon̄iruva, ¿m̄ijoho bu uco imo imo moon̄ijirahi? Am̄haico bu uujoho idaasuno omoon̄inobuuna.

³ Jillit̄i am̄haidi jino uujoho aameque jill̄i caatin̄i uhi am̄haijaago ofooboco, uco am̄hai imo imo momoon̄ijirumo, jill̄iro idaasuno momoon̄ijirunoco iimogot̄imañño. Jaamañño am̄hai imit̄ico mejeevesuhachiīj̄i uujoho imo imo icaji. Jaaneri toll̄iro am̄hai imo imo mihicaji.

4 Miro toohaameque amihaidi acaatinusumi idasuno iicaneri tafi uco niji niji iicahicauneri taahicauhi. Jaaruubo toohaameque caatinutihi amihai idasuvusuqui icatino, jilli amihai gaajasuqui sihidi amihai agaijinoco.

Imitino Omoonuboco Imibachuno.

5 Jaanoti oono saafi idasuno omoonubo saaficoro uco idasuno moonutihi. Tolliro bu paryi amihai moonubo. Jilliro miviro neehi. Imogotihijanaanici sefano ihibanoco.

6 Miro amihai Moocanico mihimuusumi diiboco amihai fañoti mihinusucuhi. Jaanoti eesafotooboro gaajacuubo.

7 Jaaneguiha jilliro ivi jisumi diiboma mihimibachumoro diiboco majacusucu, sihidi idasuno iicaneri janaaniviro imitino icaadiibo.

8 Jaaneguiha amihai neehi: Siino diiboco magajasu diiboco magaijinoco.

9 Miro iticonio aamefañodi toonoti amihai nooboro caatinuhi, amihai gaajasuqui ¿naa uujoho onobadi moonijimo? onoomaño.

10 Jaanegui jisumi amihai oono iimiutiboco mihimibachucuhachijiji, bu uujoho tolliro diiboco imibachucuhi. Miro uujoho iimibachuboco imibachuhi Cristo imefeenevi amihai agaijiboro.

11 Toonoti mihai Satanas quehevediino iguiinoniboro, miro diibo omoonigonoco mihai imino magaajahi.

Troa Cuumivi Pablo Jeebi Niji Niji Icauhi.

12 Jaanoti Troa micuvi Cristo jibogoco jibeguequi ufuubo ifutusumi, aivo uudi imiuno Aivojibo dudicamaaque toonovi eetavuujiino.

13 Jaarunofaño tajeebi uco sajeebi icautihi, monahabo Titoco toonovi aatyimeutimaño. Jaaneguiha diitoco ifitacuuboro toonoti fuuhi Macedonia jiiinijejaago.

14 Jaanegui uujoho Moocaanico imehi, diibo mihaico Cristo Jesuta ijimitaco iguiinonimoro miyaminaa mitya mitya agaimuaivomofaño mihaico asatyefinohallivi. Bu jaaboro mihaifeenedi jibogoco jibugusuhicaabo. Oono facici uusuno fahigovadi ofoonicibadi icaqui.

15 Miho mihai oono aimoguijico, Cristo Moocaanico ejeecivoobo, ijigasuno uusu fahigovadi ataajajimofañodi, bu ataajajitimofañodi icano ofoonicibadi mihai paryi miyaminaa icadimoco mijibeguehichi.

16 Jaano ataajajitamedi namita uusunicibadi jeevahi. Jaanoti ataajajimedi facicino uusuno, fiivoco aacino uusbadi jeevahi. ¿Jaanoco mijoho fine iinoro eetavejirahi?

17 Miho mihai nihibamiguiiharo Moocaani ijico mijibogotihi, saatoho icabadi simañehjediro iinoro ubuunanimoro jibeguehicabadi. Miyanotiro naha mihai mijibeguehichi Moocaani imefeenevi, diibo Moocaani mihaico agalluumo mihicamaño, bu Cristo jeecivominaa mihicamaño icano.

3

Bohono Iiji Jibogo.

1 ¿Nacu m̄hai jilli munuusumi fine am̄haidi, m̄hai mofitiro imino mihiimaamo meneehicahi? Cha, ¿collihi jaamo mihimeguehi m̄haiditi sita aameri: Diito aivo iimihuseme, onoonoco? Am̄hairyo imino m̄haico magaajacuhi. Jaabadiro m̄hai magaajagotihiti sita aameri am̄haiditi ij̄bogonoco. Jaamaño uujoho ¿collihiica aamema icajirahi uudititi sita: Imiibo, noomoro acaatin̄ihaamema?

2 M̄iro uujoho am̄haico ij̄bugusumi, am̄hai jeeb̄faño mimiyaavuguumoro imino miminifutucuumoco aatyimemere tadyudicamaaje imino iicanoti gaajajirumo.

3 M̄iro am̄hai toohaamebadi mihicahi, Cristo acaatin̄uhaamebadi mihicacuhi. M̄iro m̄hai mij̄bogomo am̄hai jeeb̄faño macaatin̄icuunobadi mificuhicacuhi. Jaanoti caatin̄iri macaatin̄icinitihiti. Jilli Moocaani iicaabo Gaijariro macaatin̄icinihi. Guisibabujehall̄vi Moise taj̄bano acaatin̄icinobadi icatino. Jilli miyaminaa jeeb̄fañoro acaatin̄icinicuuno.

4 Jaano m̄haidi toono miyaano iicanoco m̄hai magaajahi Moocanifañodi, bu Cristofañodi icano.

5 Jaamaño m̄hai momityariro siinoco momoonino icatino. Parȳcino fanoovaaco momoonino Moocaniti saahi.

6 M̄iro diibo m̄haico mityaco aacineri bohono iij̄i onoobadi diibedi mududicamaaihi. Jaano toono bohono iij̄i oono eedeetaj̄bano acaatin̄icinino iicabadi icatihiti. Jilli Moocaani Gaijati magaaȳcinot̄ionoro iicamaño. M̄iro oono acaatin̄icinino taj̄ba Moise taj̄ba, guijevafaño satyefihi. Jaanoti naha Moocaani Gaija m̄noco

fiivoco acihi.

⁷ Jaano toono Moise taj#ba guisibabujehall#vi acaatinicinino aricuno saauhi. Jaamaño israelmi Moise imeque meec#hicautihi ihime sihidi aricuno #fuvusuhicaumaño. Jaaruno toono ihar#cu jaabavonoro fuuhi jaano totaj#ba guijevafaño asatyefiruno sihidi iimima saauhi.

⁸ Jaanegui fine, aivo sihimi icano oono Moocaani Gaija ij#bogoco mojaago isivano.

⁹ Buh#cagaha oono m#noco guijevafaño asatyefiruno taj#ba iimima icauhi. Jaanegui fine aivo sihimi icano, oono Moocaani j#bogo m#haico: Am#hai imitima machahacuuhi, onoobogo.

¹⁰ M#ro totaj#ba iticoni iimima iicaruno jisumi miyaadi jeevacuutihi, jino sihidi iimima iicanoguiinodi.

¹¹ Jaano toono gueenene iicauj#tiruno iimima icauhi. Jaano janaan#ci aivo imijino ufucuro ifinij#tino iimima icahi.

¹² Jaamaño m#hai toonoco imino magaa#jamaño, nucufeguetimo mij#beguehicahi.

¹³ Jaamo m#hai Moise omoon#ubadi moomoon#t#hi diibo naha ihimeque gaachehubaryuri fabaacuuhi israelmi toono gueenene iicaj#tino aricu ajaabavonoco atyimetimo iicaqui.

¹⁴ Jaarunoco diito gaajat#hi. Jaabad#ro bu jisumi toono eedeetaj#baco emeeci#sumi tobaryuro diito esamaajeque afabaacucinino iicabadi jeevamo gaajatimo. M#ro tobaryu diitoti gañ#cafotot#hiica id#boro naha Cristofañodi tobaryu gañ#cafetejirahi.

¹⁵ M#ro jisumihachuta Moise taj#ba aameneque emeeci#sumi tobaryubadi diitoco ihesamaajeque

fabaacuhicahi gaajatimo iicaqui.

¹⁶ Jaano naha jari gañicafetefihi Aivojibojaagovi iminifutusumi.

¹⁷ Jaabo Moocaani Gaija iicano, bu Moocaani iicaabo. Jaaneguiha diibo Moocaani Gaija iicahigo sajeebii icahicahi.

¹⁸ Jaamaño paryi miihai tobaryuri mohimeque mafabaacucinicuutimo. Mofiivi Mohaivojibo imi ifuvusuhi, oono meecimefaño mofi ifuvusunicibadi. Jaamaño miihai janaaniviro diibobadi minifotomoro mefeehi fahiijivaro janaaniviro diibo imibadi minifotomoro mofoomaño. Jaano toono Aivojibo Gaija iicaabo eheetavono.

4

¹ Jaanegui masii suufenitimo momooniqui, Moocaani miihaico iidaasugooboro idudicamaajeque atajibaunoco.

² Miiro miihai toovono omoonifinehejeque, bu unucufesunehejeque icano mihimugucuutih. Bu tolliro sitaaco bañimoro mofootihi, bu Moocaani iijico simañehejediro buunanimoro mofootihi icano. Jilli miyaanocoro meneehicahi. Jaamaño jilliti Moocaani imefeenevi saatohoco magaajasuhi, miihai Moocaani imefeenevi imino mihicanoco.

³ Jaanoti jino Moocaani taajasujibogoco mijibogono toovono iicahachijji, oono cijigaifaño ufuucuujimediro toovono.

⁴ Miiro diito imiyaavogotimo, jiije caani iji ijeebii noco mitasucuuhi. Jaaneri gaajacuuatimo

Cristo j̄bogo imico. Jaabo bu Cristo Moocaani iicaabo.

⁵ Jaamo m̄hai Moocaani j̄bogoco mij̄bugusumi, mofidit̄ro mij̄beguehicat̄hi, id̄boro Jesucristo am̄hai Aivoj̄bo iicaabedit̄ mij̄beguehica^hi. Jaanot̄ naha m̄hai jill̄ am̄hai jeecivom̄naa mihicamo Cristoco magaij̄maño.

⁶ M̄ro diiboro Moocaani: f̄vuu^uneguiha daach̄icisu, nuubo. Jaaboro jisumi bu diiboro mojeeb̄nofaño ach̄icisui. Tooneri Moocaani imico magaajaqui Jesucristo imefañot̄ f̄fuvusunoco.

Miyaavogofenedi Mihicano.

(1 Co 2.1-5)

⁷ Jaano toono Moocaani Gaija mofifaño icahi, oono aivo iiminoco n̄faqui eetavotahillu guirihill-ufaño mificujirubadi jeevano. Toonot̄ igaaajaqui toono sihidi ejeevano mitya m̄hait̄ saatinoro Moocaaniti asaanoco.

⁸ Jaamaño fanoovari imit̄no mihicarumo, toonot̄ mataajan̄ic̄hi, bu fanoovari gaihūbaro mihicarumo, aivo tooneri idaasuno mihicat̄hi,

⁹ bu m̄haico sihidi ij̄heverumo, Moocaani m̄haico jeevesutat̄hi, bu m̄haico igui-inon̄irumo, miguijvetat̄hi icano.

¹⁰ Jaamaño fah̄govadi mofoomoco gaicaau-jirumo Jesuco agaicaaumaño. Jaaneguiha mofifañod̄ bohono ifico Jesu aac̄noco mihifusuhicahi.

¹¹ M̄ro m̄hai jino mihicanohachuta fafucuvaac̄v̄ro ñ̄hicunofaño mihicahi m̄haico agaicaaujirunofaño Jesuco magaij̄maño.

Toonofeenedi bohono ifico Jesu aacino ihifusucafetequi.

¹² Miiro taajasujiibogoco mijibeguehicanohalliti mihaico sita gaicaaujirahi. Jaanofeenedi amihai mataajajino ifico magaajaqui.

¹³ Miiro Caatinihaamefaño noono: Miyaaveguehi, jaamaño iimaahi, noonoro. Jaabadiro bu mihai tomiyaavogofañodiro, mimiyaavogomoro mihiimaahi.

¹⁴ Jaamaño mihai magaajahi Moocaani Mo- haivojibo Jesuco ubuheetesuubo, bu mihaico sano amihaima buheetesujiibo, Jesuma miicaqui.

¹⁵ Jaaneguiiha jilli fanooñihicufaño mihicahi amihai iiminofaño miicaqui. Jaamo sihidi Moocaani imino omooninoco agaayicimo, toonohallivi ajashutimo Moocaanico sihidi ihiimequi.

¹⁶ Jaamaño mihai suufenitimo momoonihicahi. Jaamo mihaico mofino niinovatonoro fuurunaaca, mogaija jilliro fafucuvaaciviro buheetenere feehi.

¹⁷ Miiro jino jiijehallivi idaasuno mihicaruno goovano fatyonoro feehi. Jaanofañoti magaayiciji ifinijitino imi, aivo aajashutinoco.

¹⁸ Jaamo mihai mahatymenehejequere mehesamaaitihi. Jilli jisumi mahatymetinehejequere mehesamaaihi. Miiro mahatymeneheje guenenene icatatihi. Jaanoti jisumi mahatymetineheje ufucuro finitino iicajino.

5

¹ Miiro mihairyo magaajahi oono mofi iija goovano unucufjabadi ejeevanoco. Jaarumo

ufucu mihicaji, Moocaani m#haidi niquejefaño ifinijitino ifico aac#noma. Toonoco miyam#naati saafiiba acijit#rahi.

² M#iro miyaano jino mofima mihicanohachuta macan#fehica#hi, niquejefaño ifinijitino fiivoma mihicacujirunoti.

³ Jaanofaño mij#cafeteji mofi gaachehufaño iicanic#badi. Jaanegui mojeeb# si#caimobadi iicat#qui.

⁴ M#iro jino mofifaño mihicanohachuta macan#fehica#hi, idaasuno mihicaneri. Jaaruno moheedehifico mujujuvequi icatino. Jilli bohono ififaño mij#cafetejinoco mihimeguehica#hi. Jino jijeo ifi echeemefino ifi bohofiti iminifetequi.

⁵ Jineguiiha Moocaani m#haico iimibachu-uboro Igaijaco aci#uhi ufucu magaay#icijino gaajatabadi iicano.

⁶ Jaamaño m#hai imino magaajamoro mehes#cin#hi jino jii#jehalliri muuhucuma mihicanohachuta toofiti# buh#igovi mihicanoco. Aivoj#boma niquejefaño mihicat#nequehiica.

⁷ Jaamaño miyaavogofaño#diro mihica#hi. Ji-jeonoco mahaty#menejaagodi mihicat#hi.

⁸ Jaamaño m#hai mesefaquifotomoro mihimeguehi jijeo ififaño mihicanoco mejeevesumoro Aivoj#boma mihicatonoco.

⁹ Tooneguiiha mihimeguehi fahij#varo Mohaivoj#boco imo imo momoon#noco, jifiima mihicanohachuta, bu bohono ifima mihicacuudi icano.

¹⁰ M#iro pary# famooro Cristo aivoj# icaga imegavi mihigaiveji pary#cino mot#covocivi

moomonihicano jaadaco magaayiciqui, jijehalliri mihicausumi imino momooniuno jaadaco, bu imitino momooniuno jaadaco icano.

Sajeebico Aacino Jibogo.

¹¹ Jaamaño mihai Aivojibo ñhicuno omoonijinoco magaajamaño paryicino miyaminaaco mimiyaavugusuqui momoonihicahi. Miño Moocaani mihaico gaajacuhi. Jaabadiro bu mihimeguehi amihai mihaico magaajanoco.

¹² Jilli monoomo, mihaiditiro siino imino mihiimaano icatino. Jilli amihai moneehi. Jaamo mihai imino momooninoco amihai magaajamoro quehe quehe miicaqui. Jaamo saatoho ijeebifañoonoco esicinitimo ificoro: Aivo mihai sihidi mejeevahi, onoomoco mejenaaujirahi mihaihalliti.

¹³ Jaamo mihai mejeegavomo mihicahachijji, jaafa Moocaaniguiiharo mejeegavehi. Jaanoti jee-gavotimo mihicahachijji jaafa amihaidi mihimimo.

¹⁴ Miño Cristo mihaico agaijinoguiino mihicahi, saafiro famoohalliviro iguijeveunoco magaajamaño. Jaaneri bu famooro iguijevecuunoco.

¹⁵ Jaabo Cristo famoohalliviro guijeveuhi ubuheeme diito ifiguiiharo icacuutimo iicaqui, diibo uchuumuboro diitedi siino ubuheeteubeguiiharo iicaqui.

¹⁶ Jaamaño mihai saatohoco jijeo miyaminaa eesicinibadi mehesicicutihi, iticoni naha mihai Cristoco jijeo miyaminaa iicabadi mehesicinihicauhi. Jaarumo jisu tolli mehesicinicuutihi.

17 Miiro Cristoma iicacuubo bomiyaminaafirucu eedeeneheje finicuuhi, jisu paryi bonehejerucu.

18 Jinehejeque paryi Moocaani eetavehi Cristofañodi miihai diiboma sajeebii miicaqui. Jaaboro miihaico tajiiabaubo famoovaaco diiboma sajeebii miminiyuhicaqui.

19 Oono Moocaani Cristofañodi jiiinjeminaaco ifiivi sajeebii iminiyuhicaabo diito imitico jeecivotiibo. Jaabo miihaico tajiiabauhi toono sajeebii ica jiiibogoco miyaminaaco magaaasuqui.

20 Jaamaño miihai Cristo galluminaa mihicamo. Jaamo miihaifeenedi Moocaani amiihaico cuuhuvahi. Jaaneguiiha amiihaico miihai meneehi Cristo miihaico atajiiabaneguiiha: jMoocaanima sajeebii miminifoto! meneehi.

21 Jaabo Cristo imitico ajashuno mooniutuhi. Jaaruuboco mohalliti Moocaani iimitiiboco mihi-canibadi mooniuhi, diibojaagovi miihai miminifotomoro iticovono ifima mihicaqui Moocaani imogobadi.

6

1 Jaaneguiiha miihai Moocaani dudicamaaje nahaboniminaa mihicamaño amiihaico meneehi: Sicamañovi magaiisudino Moocaani imihuseque aacinoco.

2 Miiro Caatinihaamefaño jilli Moocaani noobo: Jino iimihusesumi ico guubuhi. Jino taajasufucu iicasumi ico amusuhi, nooboro. Jaaneguiiha miihaidi jisumi jino Moocaani imihusefucu, taajasufucu icano.

3 Jaamaño m#ico m#hai mihijeesutihi, m#hai dudicamaajediti m#haiñooba imitino iimaatimo iicaqui.

4 Jilliro ivi fanoovavi Moocaani jeecivominaa mihicanoco mihifusunoco mihimeguehi: fanoovari idaasuno mihicanoco, fanooti mucuu#vaachunoco, fanoovari iminotino mihicaneri icano, s#icuno jeeb#iri fanoovaaco majaabicinofenedi.

5 M#iro m#haico aamihicamo, m#haico civojaanihicamo, m#haiditi #aahicamo, bu sihidi jeevano dudicamaajeneri mihicahicahi, bu cigaraco jaabicimoro mihicahicahi, bu sihidi ajebaco jaabicimoro mihicahicahi icano.

6 Jaanoco m#hai mihifusuhicahi mohimi icafa#odi, miyaanoco magaajanofa#odi, bu mos#ucjeeb#iri majaabicihicahi, mohimihusefa#odi, bu mofifa#o Moocaani Gaija iicanoco mihifusunofa#odi, bu m#hai miya gaijima mihicanofa#odi,

7 bu miyaavogoco mij#bogonofeendi, bu m#haifa#o Moocaani mitya iicanofeenedi icano. Jaamo toono iticovono icaco magaay#inihi, mahamocasiqui niisugaco magaay#inicibadi. Jaamoro tooneri mofico magaihu#inimoro mefeehi imitimehejediti, bu mahamocasihimitehejemajema icano.

8 Jaamo safo m#haico imino obocigomoco iican#icibadi magaay#ihi. Jaanoti safo m#haico aatajagomoco iican#icibadi magaay#ihi. Safo m#haiti imino iimaamo. Jaanoti safo m#haiditi imitino iimaamo. Safo m#haico aba#ififimoco iicabadi moonimo. Jaarunofa#o m#hai

abañiififimo mihicatíhi.

⁹ Jaamoco miihaico agaajaratimoco iicabadi moonimo. Jaarunofaño miihai imino agaajacumo mihicahi. Safo iguijevecuumoco iicanicibadi miihaico moonirumo. Jaarumo ¿milli mihicatíhi? Safo miihaico aamimo. Jaarumo miguijenicafototíhi.

¹⁰ Idaasuno mihicarahi. Jaarumo fahijivaro Cristofañodi imo imo mihicahicahi. Siinoti mucuujiivaachurumo, ajashutimoco mubusumijeníhi niquejeo busumijeri. Jinehejebama machaharumo, fanoova iminonoma mihicahi icano.

¹¹ Monahabomi, corintominaa, aivo amiihaico imino miyaanoco meneehi, paryi mojeebiiifaño iicanoco.

¹² Chahacuuno mojeebiiifaño amiihaico meneejiruno. Jaanoti naha amiihai jeebiiifaño icano miihaico amiihai meneejiruno.

¹³ Jaaneguiiha amiihaico neehi. Oono caani iseemeque paryi miyaanoco onoonicibadi, paryi amiihai jeebiiifaño iicanoco uco monoo, oono amiihaico uujoho iicabadi.

Miihai Moocaani Iijatí Mihicahi Mojeebiiifaño Diibo Iicamaño.

¹⁴ Amiihaico neehi: Imiyaavogotimehejema magataavocasidino. Tollí mihicaruva sabadiro mihicajitírahi. ¿Milli bu iimino iimitinoma gataavejirahi? Jaabadiro bu, ¿milli cuuje fucuma gataavejirahi?

¹⁵ Jaabadiro bu ¿milli Cristo ijima gataavejirahi? Jaamaño ¿milli imiyaavogoobo imiyaavogotiboma gataavejirahi?

16 M#ro Moocaani jee#ivo ijafa#o ij#nitama sano diibo jee#ivotatimo. M#ro m#hai Moocaani iicaabo iija mihicamo, diiboro jilli unuubadi:

Diitofa#o iicaaboro diitoma igueji. Uujeheji di-
ito Caani, bu diiteji taacuumim#naa icano,
nooboro.

17 Jaadi bu jilli noobo Aivoj#bo:

¡Diito iimit#mofeeneti mihiinomoro sihi#govi
mudugaavo! ¡Jaamoro #dicunoco
mudud#ci#cuudino! Jaachiji am#haico
gaay#iji.

18 Jaaboro am#hai caaniti icaji. Jaanoti am#hai taseemeti mihicaji, noobo Aivoj#bo sihidi ejee-
vaabo.

7

1 Jaaneguiha agaijimo ta#ahabomi, jilli Moocaani nuuhi. Jaaneguiha m#haico mofico, mojeeb#ico icano imihininijirunoco moonitimo miicaqui, bu Moocanico mihiguimoro diibeguiharo ijeevadi mofico mificuuqui icano.

Corintio Cuumim#naa Iimitono.

2 Jaanegui m#haima imino mihica. M#ro m#hai#oobaco m#hai imitino momoonit#hi, bu m#hai#oobaco imitino mejeevamaaisut#hi, bu m#hai#oobaco maba#h#icat#hi icano.

3 Jaaruubo jilli onoobo am#hai imitico onono icatino. M#ro iticoni am#haico unuucubadi: Am#haico uujoho sihidi gaij#hi. Tac#di#ti muduu-
jecin#hi sano mihicamoro, bu sano mecheemequi.

4 Am#haico imino eesic#n#b#oro aivo am#hairi imo imo icahi. Jaama#o jino sihidi idaasuno mihicarunofa#o aivo imo imo iicaaboro, quehecuno icahi.

5 Jino Macedonia jiiñjeveñ magasehininotiro aivo mojuguisibama machahahi. Jilli fahigovavi mofoohigo ìdaasuno mihicahicahi, saatoho miihaico aamineri, bu mojeebiiñañoti mihiguinehejeri icano.

6 Jaarunaaca Moocaani iniinovafimoco equehecutusufibo, miihaico imo imo miniiyuhi Tito agaseneri.

7 Jilli agaseneriro icatino, bu diibo Tito amiihaiti imo imo iicaneri icano. Jaabo miihaico jiiibeguehi amiihai miihaico mahatyimegueneque sihidi mihimogonoco, bu tolliro jiiibogooòo ìdaasuno mihicanoti, bu tahalliti mihicagonoti icano. Jaaneri sihidi janaanici aivo imo imo icahi.

8 Amiihaijaago agalluhinihaame amiihaico ìdaasuvusunirunaaca jaaruneri uujoho ìdaasuvotihii. Iticoni naha ìdaasuvehinirahi amiihaico toohaame ìdaasuno omoonihinineri. Jaaruno jilli jihachutarehini.

9 Jaamaño jisumi imo imo icahi. Jaaruno oono amiihai ìdaasuno mihicaneri imo imo icatihii, jilli toono ìdaasuno mihicahinineri amiihai imitico mejeevesumaño. Jaanoco amiihai majaabiciuhi Moocaani iimogonicibadi. Jaamaño miihai amiihaico imitino momoonino icatino.

10 Miiro oono miiño imitico mehesafotomoro mihidaasuvonoco Moocaani imeguehi. Jaaneri miiño imitico mejeevesuhi. Jaano jino taajasuco miticonino. Jaaneri mihidaasuvotatihii. Jaanoti naha ìdaasuvurumo Moocanico agaayicitimo ifinijitino guijevafaño feeji.

11 Miiro amiihai imitico mehesafotomoro mihidaasuvehinihii Moocaani iimogonicibadi. Jaamaño amiihai miyaanocoro mehesamaaiuhi.

Jaamaño magaajacuuhi iimiti#boco. Bu am#hai jaabojaago misifiratucuuhi. Bu jaamoro am#hai mihigutuuhi. Jaamaño uco mahatyimeneque mihimeguehi. Bu jaamoro tohimitico omoon#boco toonohalliti mih#baumoro Moocaani iijati magañ#uhi. Jaamaño m#hai magaacuuhi am#hai diibo omoonihinibadi momoonihinitinoco.

¹² Mi#ro uujoho toohaameque acaatinihinisumi toono imitico eheetavuuboti eesamaaiumaño icatino, bu saafico imitino omoon#boco eesamaaiumaño icatino. Jilli m#haico sihidi aivo am#hai magaijinoco, Moocaani imefeenevi magaajasuqui.

¹³ Jaanoco m#hai muguubumoro imo imo minifetehi.

Jaano bu iicanaaca aivo janaanici imo imo mihicahi Tito aivo imo imo iicanoco mahatyimeneri. Mi#ro am#hai diiboco mahamusuhinihi sajeeb#iicaqui.

¹⁴ Jaamaño am#haiti uujoho: Imihuseme, diiboco unuunoti nucufevetihhi. Mi#ro paryi am#haico meneehicano miyaano. Jaabadiro bu am#haiti Titoco: Imimo, munuuno miyaanoti icahi.

¹⁵ Jaamaño am#haico sihidi gaij#bo, paryi am#haico onoonoco meheetavehicaunoco eesafotooboro, bu diiboco moboci#gumoro imihusene magaayiciumaño icano.

¹⁶ Jaamaño am#haico imino imiyaavogooboro aivo imo imo icahi.

8

Miyaavogom#naa Gaij#timo Aacino.

1 Tañahabomi, mihimeguehi amñhaico mijñbogonoco Macedonia jijnjeri iicajaje Moocaani iijaminaavi Moocaani imihuse ñfusucafotonoco.

2 Mñiro ñdaasuno iicaneri nisucafuturumo aivo imo imo icauhi, bu aivo ñdaasufirumo gaijitimo aciuhi sihidi ññibamima iicamobadi.

3 Jaanoco uujoho imino gaajahi aivo gaijitimo iicadinoco aaciunoco. Jaarunofaño bu aivo janaanicivi aciumo.

4 Jaamoro bu imogomoro dilluumo monahabomi Cristofeenedi Judeari iicamojaa uujoho ññibamico asaasyonoco inahaboniqui.

5 Jaamo aivo mñhai imino mehesicinuno janaanicivi mooniumo. Mñiro iinoro Mohaivojñbojaagovi minifutuumo. Jaadi mojaagovi minifutuumo, Moocaani imuguubadi.

6 Jaaneguiha Titoco sihidi munuuhi toono amñhai mihimihusemaño mahacinoco igaayiciqui, bu toono ññibamico ticonñhinicuubo ñcinoco tahimega ificiqui.

7 Mñiro amñhai sihidi janaanici fanoovama mihicahi; sihidi miyaavogoma mihicahi, bu mijñbogonoco imino magaajahi, bu sihidi gaajama mihicahi, bu sihidi imogoma mihicahi, bu mñhaico magarijnoma mihicahi icano. Jaabadiro bu toono sitaaco magarijimoro mahamusunovi janaanicivi mihica.

8 Jilli uujoho onoo bo toonohallivi amñhaico atajñbano icatino. Jilli imeguehi amñhai imino momooninoco, toonoti amñhai miyaano sitaaco magarijno igaaajacafetequi.

9 Mñiro amñhairyo magaajacuuhi Mohaivojñbo

Jesucristo imihuseeque. Miro diibo sihidi busumijeevauruubo amihai agaijimaño #daasuuboti minifutuhi. Jaamo amihai diibo idaasufaño di sihidi mubusumijeevahi.

10 Jaaneguiha amihaidi iimiqui toonoti jino eesicinoco neehi: Miro amihairyo juufaijio ficabatiro miticovaumo imino momoonihicahi. Jaaruno ticovono momoonihicautihi. Jilli mihi-mogomoro momoonihicauhi.

11 Jaaneguiha jisumi tolli momooninoco mihimivusu, oono iticoni mihimugumoro momooniubadiro, amihaima iicadinoti acimoro.

12 Miro saafi sitaaco imogooboro diiboma iicadinoco aacino Moocanidi aivo imino. Jaaruubo Moocaani minoma achahano janaanivi minoco dillutatibo.

13 Jaamaño uujoho nootih: Saatohoco mahacimoro amihai idaasuno miicaqui.

14 Jilli sabadiro miicaqui neehi. Jisumi amihaima sihidi icano. Jaaneguiha diitoma achahanoco mahaci. Jaabadiro bu safo amihai mucuujivaachusumi diito amihai aciji. Jiliti jaamo sabadiro mihicahi.

15 Oono Caatinhaame onoobadi iicaqui: Sihidi #ciubedi atyuuvuutino. Jaabadiro bu miidino #ciuruubedi, cuujivaachutino, onoobadi.

Tito Inahaboniminaa Iicano.

16 Aivo uujoho Moocanico imehi, diibo Tito jeebifaño amihai agaijiboro amusunoco ificunohallivi jino uco icabadiro.

17 Jaabo uujoho diiboco onoonoco imino guubuhi, bu diiboro imeguehi amihai

aamusunoco. Jaabo iinoro imogooboro feejiibo amiihaico emeecitoobo.

¹⁸ Jaaboma magalluhi saafi monahaboco. Jaabo diiboti fahigova iicaaja Moocaani iijaminaa imino ihiimaahicaaboco, taajasujibogoti aamusuhicamaño.

¹⁹ Bu tolliro diiboco Moocaani iijaminaa iicimoro galluuhi miihaima iigooboro miihaico ihamusuhicaqui, jino sitaaco magaijino dudicamaajeque meheetavomoco ihamusuhicaqui. Jaanoco jino meheetavehicahi Mohaivojiboco mihimequi, bu amiihai mihi-mogomoro momoonihicanoco magaajasuqui icano.

²⁰ Jilliti miihaiditi miihaiñooba jino nihibamico mahallacarunoti imitino iimaatimo iicaqui.

²¹ Miiro miihai mihimeguehi imino momooninoco Mohaivojibo imefeeneviro imino momoonino icatino. Tolliro bu paryi miyaminaa imefeenevi imino momoonihicahi.

²² Jaamisima bu tolliro monahabomiti saafico magalluhi. Jaabo fanoovaaco momooninoco iimogooboro miihaico amusuhicahi. Jaabo bu jisumi amiihaico imino eesicinicumanaño aivo imeguehi amiihaico aamusunoco.

²³ Jaanoti saatoho amiihaico Titoditi idilluhachijji diitoco monoo: Pablo gataavominaafirucu diiboma dudicamaaibo amiihaico ihamusuqui, noomoro. Jaabadiro bu oono saatoho monahabomisititi idilluhachijji monoo: Moocaani iijaminaa agalluumisi, Mohaivojibo Cristoco imehicamisi, noomoro.

²⁴ Jaaneguiha diitoco magaayici amiihai

gaijima mihicanoco fahigova Moocaani iijafaño iicadimo igaaajauqui, bu amihaiti mihai imo imo mihicahicano miyaano iicaqui.

9

Moocaani Iijaminaadi Nihibamico Mahallacaruno.

¹ Jaanoti miyaavogofeenedi monahabomi Judeari iicamedi nihibamico mahallacarunoti siino amihaidi caatinicujitih.

² Miuro amihai imihuseque uujoho imino gaajacuhi. Fahijivaro amihaiditi imo imo iicaaboro Macedonia jinijeminaaco neehicahi: Amihai Acaya jinijeminaa juufaijo ficabatiro mehesicinihicauhi monahabomi Judeari iicamoco mahamusuqui. Toonoti saatoho sihidi Macedonia jinijeminaa agaajamoro imeguehi tolliro diitoco aamusunoco.

³ Jaaneguiha jito monahabomico amihaijaago galluui, amihaiditi toonoti imino eneehicano sicamaño iicajiruneguiha. Jaamo onoobadi tolli momooniqui mihimibaicinicuhi.

⁴ Jilli amihaiico neehi saatoho Macedonia jinijeminaa uuma ofoomo amihaiico atyimedino mihimibaivotimoco. Jaaneri mihai munucufejirahi sihidi amihaiditi imino mihiimaahicarumo. ¿Milli bu amihai nucufesuco neejirahi?

⁵ Tooneguiha jito monahabomico imegavi galluui amihaiico ibaatequi. Jaamo amihai mahallacaruji, munuunoco ihamusuqui. Jilliti amihai

mahallacaruno imitucuuno. Tolliti amiihai imihuse igaajacafetequi, miihai amiihaico midil-luneguiiharo mahacino iicatiqui.

Jaaneguiiha amiihai

⁶ olli onoonoco mehesafoto: Miiidino abasuubo, bu miiidino iciji. Jaanoti bu guiraano abasuubo guiraano iciji.

⁷ Jaaneguiiha famooro mahaci amiihai jeebii onoodino, gaijimoro icatino, bu sita idilluneguiiharo icatino. Miiro Moocaani gaijihi gaijitiibo imo imo aacifiiboco.

⁸ Miiro Moocaani amiihaico fanoovaaco sihidi acijirahi. Jaamo jinehejebati cuujivaachutimo mihicahi. Jaamoco bu janaaniciivi acijiibo, tooneri iminoono dudicamaaje eheetavomoco mahaciqui.

⁹ Miiro Caatinihaame jilli nehi:

Jaabo imihuseebe gaijitiibo iidaasumoco acifihi.

Jaani iimihuse ufucuro finijitihhi, noonoro.

¹⁰ Jaabo Moocaani fanoova toogaiñoco mabasiqui aacifiibo, bu amiihaico machutaaco aciji. Jaaboro bu amiihaico aciji paryi diibo dudicamaajeque meheetavejinoco. Jaaboro bu toonoco ujusisuuboro guiraatusujiibo ajashutino iiminoono dudicamaajeeneti.

¹¹ Jaamo tolliti amiihai fanoova imima mihi-caji. Jaamo gaijitiimo mahacihicahi. Jaano toono nihibamico mahallacarunoco mofeenedi magal-luunohallivi monahabomi Moocaanico imeji.

¹² Jaano toono nihibamico monahabomico mahacino ucuujivaachuneguiiharo mahacino icatino, bu tolliro toonohallivi Moocaanico sihidi iimequi icano.

13 Muro diito Moocaanico imeji. Jaamoro toonofenedi gaajajimo, amihai Cristo jubogo onobadi momoonihicanoco. Jaanohallivi bu Moocaanico bocigujimo amihai gajitimo diitedi, fameeguiiharo icano mahacinohallivi.

14 Jaamoro amihaico sihidi agajimoro amihaihallivi Moocaanima iimaajimo amihaifeedi Moocaani iimihuseque ifusumaño.

15 Jaaneguiiha Moocaanico mihimo Illi sihidi ejeevaaboco mihaico aacinohallivi.

10

Pablo Idudicamaajehalliti Iimaahi.

1 Uujoho Pablo amihaico dilluhi Cristo sicujeebiri, imihuseri icano. Muro uco neehicamo, amihaima iicasumivaha, uujoho sicuno iimaahicahi. Jaanotivaha sihigo iicasumi mityaabobadi amihaima iimaahicahi icano.

2 Jii, jaaneguiiha amihaico neehi: Uujoho amihaico emeecitodi, uco misifiratusudino, oono amihaiti saatoho mihaico: Jilli ticovo jiiñije miyaminaa iicahicabadiro moonihicamo, eneehicamohallivi. Muro diitoma ibacasijinoco imibaicinicuuhi.

3 Jii, miyaanoco, noomo mihai miyaminaa mihicanoco. Jaarumo mihai jilli ticovo jiiñijeminaa aamocasinicibadi mahamocasitih.

4 Muro mihai jiiñijeminaa ibacasinineri, abañineri, bu fanoovari omoonicasinibadi momoonicasitih. Jilli Moocaani mityariro miyaminaa sefa eesamaaiñehejeque mifinisuhi.

5 Jaabadi mifinisuhi m#haiditi iminootino eneehicanehenjeque, bu comityanehejehacho icano Moocanico agaajasujitirunehejeque icano. Jaamoro paryi miyaminaa esamaajeque Cristoguiinov# mificuuhi, diiboco imityaguequi.

6 Jaamo am#hai imino muguubucuudi, saato ho uguubutinehejeque m#hai mahaam#ji.

7 M#ro am#hai allionocoro magaajahi. Jaanoti saato ho Cristotahe icanoco imino agaajamo, bu igaaajaqui tobadiro m#hai Cristota mihicanoco.

8 Jaabo uujoho Cristo m#haico aacino mityama mihicanoti sihidi ihiimaaruubo, uujoho toonoti nucufevet#hi. M#ro Mohaivoj#bo m#haico jino mityaco aci#hi am#hai miyaavogoco mujusisuqui, jilli mifinisusuqui icatino.

9 Jaanegui uujoho am#haico aamenefa#odi jilli iigutusuuno, noomoro saato ho eesamaa#noco imogot#hi.

10 M#ro neehicamo: Tahaamenefa#odivaha sefano, mityano iimaahicahi. Jaanoti am#haimavaha iicasumi niinovano icahicahi, si#cuno iimaahicahi icano, noomoro.

11 Jaamo tolli meneehicamo magaaja, m#hai sihigoti aameneque magalluhaamejefa#o mihiimaahicabadiro, bu am#haifeenev# mihicadi momoon#jinoco.

12 M#ro m#hai mofico momoon#t#hi, oono saato ho ifidit#ro imino ihiimaahicamo ticovov# mihifetequi icatino, bu diitobadi mejeevaqui icatino icano. Diito jilli m#hifomo icamo, ifiv#ro ifico ohoov#icima#o, bu sam#naaro fahigova ohoov#icicasima#o icano.

13 Jaanoti naha mi#hai mofico mitya mitya momooni#hi mi#hai#no iicatineri. Jaanoti naha id#boro Moocaani mi#haico onoodinoro meheetavehi. Jaabo bu onoobadi ami#haijaago mi#ifetehi Corintovi.

14 Jaama#no mi#haico Moocaani ataj#bano janaanici#vi mafatyotih. Jaanoti naha ami#hai#vi mi#ifututiruva naha, Moocaani unuuno janaanici#vi mafatyejirahi mi#ro mi#hai iticoni ami#haijaago Cristo j#bogoco masatyuuhi.

15 Jaama#no mi#hai sita dudicamaajeriro quehe quehe mi#icatih. I#vi jilliro mi#imeguehi ami#hai miyaavogo iguiraa#tonoco. Bu tolliro mi#imeguehi ami#haifeene#vi janaanici mududicamaai#no#oco. Jaarumo Moocaani mi#haico uhuuvuunoco mafatyejitih.

16 Jaadi bu janaanici#vi mafatyeji ami#hai janaanici iicamojaago, diitoco taajasuj#bogoco mij#beguequi icano. Jaama#no uujoho sita dudicamaajeriro quehe quehe icatih.

17 Jaanoti cajaanoyohacho ifico quehe quehe omoonihachii#j, Aivoj#boditiro quehe quehe iicaqui.

18 Mi#ro ificoro: Uujoho aivo imino icahi, onoo#o diibo iimiibo icatino. Jaanoti naha id#boro Aivoj#bo diiboco: Imino icaabo, onoo#o naha iimiibo.

11

Pablo Jihovo Minisuminaadit# J#bogono.

1 Jaanovaha uco majaabici#jirahi sicama#noti mihiimaabadi ihiimaaboco. Jilli tolli icarunofa#no uco majaabici.

² Miiro amiihaico uujoho cigueguehi Moocaaniti asaano cigueegueri. Miiro amiihaico uujoho Cristodi ficucuuhi. Jaamaño diiboco amiihaico aciguehi, oono bagocaja imino iicago saaficoro atajevago iicanicibadi. Jaamo mihicahi.

³ Jaarunofaño oono jiiimo ibañiifirari Evaco abañiubadi, bu amiihaico mabañicafetejirunoco iguihi. Jaaneri imino miyanotiro Cristoco mejeecivehicanoco mejeevesujirahi.

⁴ Miiro sita asaamoro miihai mijibogoyomoobo iicatiibo siyomo Jesuti ijibogonoco muguubunicihicahi. Jaamoro bu magaayicihinicuubo iicanaaca siyomo gajaco imo imo magaayicihicahi. Bu tolliro magaayicihinicuubogo iicanaaca, bu siyomo jibogoco imo imo magaayicihicahi.

⁵ Bu oono diito ificoro: Sihidi mejeevano minisuminaa, eneehicamo onoonoco: Jii, meneehicahi. Jaarunaa uujoho diitoguiinoviciatichi.

⁶ Tahiiamaajaagoti naha siicuno iimaarahi. Jaaruubo tahesamaajejaagoti sihidi gaajahi. Miiro jaanoco amiihaico magaajasuhicahi fahiijivaro fanoovaaco momoonihicanofeenedi.

⁷ ¿Nacu fine imitino mooniuihi, oono taajasujibogoco amiihaico ijibuguusumi jaadusutiibo iicaumaño, bu amiihaico bocigusuqui tafico guinoviciuumaño icano?

⁸ Miiro fahigova iicajahaje Moocaani iijaminaa nihibamico tajaa agallunoco mudumiticinibadi gaayicihicauhi, toono sefati amiihaico amusuqui.

⁹ Jaabo amiihaima iicausumi siinoti cuujivaachuuruubo miihaiñoobaco dilluutihi. Miiro monahabomi Macedonia jiiinijeti agaseumo

uco aci#uhi ucuuj#ivaachuunoco. Tolli iicauboro idilluuti#badi#ro, bu icaji.

10 M#iro Cristo miyaanoco imino agaajano tajeeb#ifa#o iicabadi#ro, bu toono idilluuti#neri imo imo iicanoco m#hai#ooba pary#cino Acaya jiin#jeri iicamo dumit#cijit#hi.

11 ¿Jaanoco milliti fine jilli uujoho neehi? ¿Nacu fine am#haico agaijit#ima#o? Chaa, tolli icatino. M#iro uujoho am#haico guiraano agaijinoco, Moocaani gaajahi

12 Jaabo jino uujoho iicahicabadi#ro moon#hicaji. Jaaneri: Diitobadi# mudud#camaahi, eneehicarumo aba#ino gaajacafeteji.

13 M#iro jaamo diito jilli jihovo min#sum#naa, jilli ba#sum#naa iicamo, Cristo min#sum#naabadi# minifetehicahi.

14 Jaano jilli agaajaratino icatino. M#iro #ji# Satanasi Moocaani toomom#naafibadi# iminifotooboro saajirahi.

15 Jaabadi#ro bu tih#itino diiboco ejeecivomo iminoco omoon#mobadi# minifetejirahi. Jaamo oono omoon#ino jaadaco #cineri finiji.

Pablo Moocaani Min#sum#naafi Idaasuno Iicano.

16 Jaaneguiha siino am#haico neehi: M#hai#ooba uco jilli jeegavoobo needino. Jaanoti tolli uco mehes#cini#hachii#ji, muguubun#ichica am#haima iimaanoco, toonofa#od#i uujoho mitya mitya iicanoco magaajaqui.

17 Jaaruno uco Aivoj#bo ataj#baneguiha tolli noot#hi. Jilli ejeegavoobobadi# neehi mitya mitya iicanoco.

18 Miiro sihidi saatoho mitya mitya icahicahi jijeo nehejeditiro. Jaabadiro bu uujoho tooneri mitya mitya icajirahi.

19 Miiro amiihai: Sihidi magaajahi, munuurumo. Jaarunaa paryi ejeegavomoco imino muguubunificihi.

20 Miiro amiihai imino muguubunificihi, oono: Miihaico mejeecivo, noomoro amiihaico atajiihahicamoco, bu amiihaico ananihicamoco, bu amiihaico iguionihicamoco, bu amiihaico jihovotobadi omoonihicamoco, oono bu amiihai imefaño amiihaico agabacuhicamoco icano.

21 Jaanoti naha miihai tolli momooniutahi mese-fautimaño. Jaano nucufesurunoco jino neehi.

Jaanoti saatoho nucufeguetimo ihiimaabadiro bu uujoho iimaahi; jino jilli ejeegavoobo iicanicibadi.

22 ¿Nacu jaamo hebreomi diito? Jaabadiro bu uujoho hebreomiobo. ¿Nacu Israel jinijeoto diito? Jaabadiro bu uujoho? ¿Nacu bu Abraham iyaachimihai diito? Jaabadiro bu uujoho icahi.

23 ¿Nacu diito Cristo jeecivominaa? Miiro diito janaanivivi uujoho icahi. Jino ihiimaano ejeegavoobo onoonicibadi neehi. Miiro diito janaanivivi uujoho dudicamaahi, bu diito janaanivivi uujoho gaicicafetehi, bu diito janaanivivi uujoho civojanicafetehi, bu fiiva foova uujoho guijeveti fatyehicahi,

24 bu sahusefoova uco judiomii aamiuhi treinta y nuevedifoova gaicihicaumo.

25 Bu mifooci, safo icano aamicafutuhi imeiri. Jaanoti safooro uco guisibaneri aamiumo. Bu tolliro mifooci, safo icano ufuuboma

cijigaimeenene fimacamaaiuhi. Jaabo safoono imuuaifaño icauhi fucu, cuuje icano fatyuuhi nifaihufaño.

²⁶ Bu ajashutino igooboro feehicahi teehino ñihicunofañodi, bu tolliro nanivaminaa ñihicumehejefañodi, bu tolliro taajiinijeminaa, bu siijiinijeminaa icamo ñihicumehejefañodi feehicahi. Bu tolliro cuumino ñihicunehejefañodi feehicahi. Tolliro buhigueeje muuaiño icano ñihicunehejefañodi feehicahi. Bu tolliro miya gataavominaa iicatimo, ñihicumehejefañodi feehicahi.

²⁷ Tolliro bu sihidí dudidamaaiboro feehicahi, bu fanoova uco ñidaasuvusunofañodi feehicahi. Fiiva foova cigaraco jaabiciboro feehicahi. Ajebanoco, adufiraco icano jaabiciboro feehicahi. Guiraafoova machutibo icauhi. Bu sicuraco jaabicihicauhi, gaachehubama chahahicauhi icano.

²⁸ Jaana janaanícivi bu icarunehejeque nootíhi. Miíro fafucuvaacivi paryi Moocaani iijaminaati eesamaañeri tajeebí niji niji icahicahi.

²⁹ Miíro saatoho iniinovasumi, uujoho bu ninovano icahicahi. Bu saatohoco sita imitínofañó agañísusumi, uujoho sífirari idaasuno icahicahi.

³⁰ Jaanocoro toneheje tañiinovaco ñifusunocoro uujoho iimaajirahi.

³¹ Miíro Moocaani Mohaivojibo Jesucristo Caanico fahiiívaro iimono ufucuro finitino icaji. Jaabo gaajahi uujoho jino miyaanoco onoonoco.

³² Miíro Damasca cuumiri iicausumi, tuucuumi aivojiboti, imiya aivojibo Aretas onoobo ificubó itoomominaaco tuucuumi guhuganovi ficu- uhi, uco agaayícimoro civojafaño isatyequi.

³³ Jaarunaaca uco jiiibaifaño ijihacuumoro tuucuumi mecuhallidi jahisivi niitusumo. Jaamaño jilliti taajauhi diibo useti.

12

Gaijanoco Pablo Aatyimeuno.

¹ Mii noditiro imino mihiimaano jilli mihiifono. Jaarunofaño iimaaji Aivojii bo uco gaijaco ifusuhicanoco, bu agaajasuhicanoco icano.

² Miiro uujoho gaajahi saafico Cristoco imiyaavogooboco. Jaabo satyocafutuuhi niquejefaño, aivo janaanici iicajefaño, siicije toonoti fahuseeci siino mificabaci, mificabaci idino ficabanoco mafatyucuuhi. Jaanoco gaajatihi fine ifiima baacho fuubo, igaijaro baacho fuuhi. Jaanoco idiboro Moocaani gaajahi.

³ Jaarunoco uujoho gaajahi diibo ufuunoco; ifiima baacho, igaijaro baacho idiboro Moocaani toonoco gaajahi.

⁴ Miiro Moocaani iicahigo niquejefaño satyocafutuubo. Jahigo guubuubo agaajaratino iimaaco aivo mihiifonooba ijibeguejiturunoco.

⁵ Jaabediti uujoho: Aivo mityaabo, neejirahi. Jaanoti tafiiditiro: Aivo mityahi, nootih; idinoro naha tañiinovat iimaajirahi.

⁶ Jaanoti naha tafiiditiro imino jii buguruva, bu sicamaño icajituruno, miyaanehejequere ijibogomaño. Jaaneguiiha tafiiditiro imino jii bogotih, saatoho uudit i janaanici eesamaajiruneguiiha. Jilli uco aatyimenetiro, bu tahiimaaco uguubunotiro icano igaajaqui.

7 Jaano toono Moocaani uco #fusuno, aivo uudi sihidi ejeevauno. Jaaneri uujoho sihidi tafico mitya mitya omoonijiruneguiha tafifaño aivoco Moocaani ficuuhi. Jaano taahucufaño icahi janutu macafatyicinibadi. Jaanoco ijïro juvivehi, tooneri uco idaasuno imooniqui.

8 Jaano toonohallivi mifooci, safo idïno Aivojïboco dillucuurahi toono aivoco uuti ibuusuqui.

9 Jaarunofaño Aivojïbo uco neehi: Ico agaijinofañodi fanoovari diica. Mïro ifi iniinovamofañodi tamitya aivo janaanici ifusucafetehi, nooboro. Jaamaño jino iniinovaneri imo imo icahi tafifeenedi Cristo mitya ihifusucafetequi.

10 Jaamaño tañiinovaneri imo imo icahi, bu tollïro uco imitïno onoonehejeri, bu fanoovati ucuujïvaachunehejeri, bu uco ijïheguenehejeri icano. Mïro uujoho niinovaabobadi iicasumi aivo janaanici Cristo sefama icahi.

Pablo Corintomïnaaco Agaijïboro Esamaahi.

11 Amïhai uuditi imino mihiimaaujirahi. Jaaruno iicanaaca uuro tafiiditïro ihiimaamaño jeegavomïnaafibadirucu. Mïro uujoho sihidi jeevatïruubo, oono amïhai: Sihidi ejeevano minisumïnaa, noomoro diito dojïcuti mefeehicamo guinovï icatïhi.

12 Mïro oono amïhaifeenevï sihidi fanoovaaco jaabicïboro ududicamaaihicauno imino gaajacafutuuhi #fusuneri, aatyïmeratatinehejeri, ajabafïranehejeri icano. Jaanoti magaaajahi uujoho miya minisumïnaafi iicanoco.

13 Miiro sijahaje Moocaani iijanomi naaguinoví amiihaico moonitirahi idinoro naha tafiguuiha nihibamico amiihaico dilluutihí. Jaaneri fine amiihaico imitino omoonunoco mihimibachucasiquí sajeebii miicaquí.

14 Miiro amiihaico mifooci baajecuuhi. Jaabo siino bu amiihaico baatequí imibaivucuuhi. Jaabo amiihaico uujoho jinejebaco dillujitíhi. Miiro amiihai nehejeguiiha feejitíhi, jilli amiihaiguiiharo feeji. Miiro caanimi isemeguiiha nihibamico allacarufíhi, iseeme caanimiguiiha allacarutatíhi.

15 Jaabadi uujoho paryi tañehejeque amiihaihallivi gaññijirahi imo imo. Jaabadiro bu tafico uujoho finisujirahi amiihai jeebñinohallivi. Miiro uujoho amiihaico sihidi agaijitonaaca, amiihai uco guinoviro midino magaijíhi.

16 Miiro amiihaiti saatocho, uujoho amiihaico jinejebaco idilluutinoco, imino gaajarumo neehicahi: Amiihaico abaññuborovaha tacuraihufaño gaññisuuhi, noomoro.

17 ¿Nacu amiihaico baññuhi amiihaijaago oono saatochoo agalluumofeenedi?

18 Miiro Titoco uujoho tajñbauhi amiihaico ibaatequí. Jaaboma bu saafi monahaboco galluuhi. ¿Nacu Tito amiihaico baññuhi? Miiro misi sabadiro mihicafíhi, bu sagaijafeenedi.

19 Fine amiihai mehesiciníhi; jilli mofeenevi ifiguuiharo icamisi, noomoro. Jaaruno tolli icatino. Miiro misi Cristotaotisi Moocaani imefeenevi mihiimaahi. Jaamo paryi agaijino nahabomi, amiihai miyaavogoco amusuquí.

20 Miro uujoho ñhicuguehi amhaico emeeditodi, uujoho iimogobadi mihicatimoco aatyimeneque, jaabadiro bu amhai mihimogobadi iicaaboco mahatyimejitinoco icano. Bu tolliro ñhicuguehi amhaifeenevi #bacasino iicanoco, bu sitaaco inohallitiro mij#heveneheje, bu icaj#suhano, bu gaijiraneheje, bu sicamaño j#bogoneheje, bu dejecuneheje, bu mitya mitya icaneheje, bu igaivusumi imino momoonitineheje icano iicanoco.

21 Bu tolliro ñhicuguehi jino siino amhaico abaatoobo, Moocaani amhai imitico aatyimeneri unucufeneque. Bu jaabadiro ajashutimo saatoho amhaiti s#cijetiro imitico omoonihicamo; toono iimitico jeevesutimo iicahicamoditi, bu oono ajevanehejeque, bu fanoova iimitino imogonehejeque icano omoonihicamoditi uujoho aivo #daasuveji.

13

Afagoono, Niino Imaa Icano.

1 Miro amhaico mifooci baajecuuhi. Jaabo siino bu jino amhaico baateji. Jaamo saatoho imitico omoonimohallivi mij#bogodi miimisici, saafi idimo diibohallivi mij#bogohachiji miyaavegueji.

2 Jaamo s#cijetiro imitico omoonihicaumoco faguucuuhi siino eeguejeusumi. Bu paryi famoocoro jino siino tehesinoti neehi: Jino siino amhaico abaatodi amhaico #daasugucujitih.

3 Jaadi jari magaaajaji, Cristo tafeenedi ihiimaanoco, magaaaguehicanoco. Jaabo

Cristo am#haico omoonidi#bo mi#ro am#haifeenevi#sefaco gaajasujiibo.

4 Mi#ro miyaano iniinovaaboco iicanicibadi#tetecuumo. Jaaruubo oono icahi Moocaani mityari. Jaabadi#ro bu m#hai diibo niinovajaagodi#mihicahi. Jaarumo diibofa#odi#mihicacuma#o Moocaani mityari mihicaji, toonofenedi#am#haico mahamusuqui.

5 Jaaneguiiha am#hairyo am#hai ifico maga#ajaci. ¿Naa imino miyaavogofa#o mihicanoco? Am#hai ifico imino m#nisu. Mi#ro am#hairyo magaajahi Jesucristo am#haifa#o iicanoco, miya miyaavogom#naa mihicahachii#i.

6 Jaabadi#ro bu uujoho imeguehi am#hai ma#gaajanoco, m#hai miya miyaavogom#naa mihicanoco.

7 Jaamo m#hai am#haihalliv# Moocaanima mihimaahicahi, imitico am#hai moonitimo miicaqui. Jaaruno m#hai imino mihicanoco magaajasuqui icatino, jilli am#hai iminocoro momooniquiguiiha, jilli m#haiditi#imitino mehesicinirunaaca.

8 Mi#ro m#hai miyaanoditi#imitino momoonitat#hi, miyaj#bogoguiiharo momoonihicahi.

9 Jaama#o m#hai niinovano mihicarunaaca am#hai sefano iicama#o m#hai imo imo mihicahicahi. Jaamo m#hai Moocaanima am#haihalliv# iimaamoro mihicahi, aivo am#hai imitibama ufucu chahamo miicaqui.

10 Jaaneguiiha jihaameque am#haidi#caatin#hi am#haico abaatejino imegav#ro. Jaabo am#haijaago ufuusumi sefano am#haico moonit#bo icaqui, jino tamitya Aivoj#bo uco

aacihiñino mityari. Tooneri amiihaico jusisuqui aacihiñino, jilli amiihaico finisuqui icatino.

¹¹ Jaaneguiiha tañahabomi, tahigo imino mihica, bu amiihai jeebiiñaño iimitinobama chahamo mihicajinocoro miguiino, bu amiihaico afajiiñinoco magaayici, bu sabadiro imo imo mihicamoro sajeebii mihica icano. Jaafa Moocaani gaijico, sajeebii icaco icano aaciibo amiihaima icahi.

¹² Fahigovavi midilluucasi ihiihicicasimoro.

¹³ Jimañeri iicamo miyaavogofañodi monahabomi paryi iijico amiihaijaago galluui.

¹⁴ Mohaivojiiibo Jesucristo imino omooninoco magaayici, bu Moocaani gaijico, bu Igaija amiihaima iicajinoco icano.

Moocaani iijɨ
New Testament in Muinane (CO:bmr:Muinane)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muinane

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Muinane [bmr], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muinane

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
ee143c59-0697-5cd3-8fac-4f9da98f0b30